

Önerge, daha önce okunduğu için tekrar okutmuyorum.

İçtüzüğümüze göre, genel görüşme açılıp açılmaması hususunda öngörüşmelerde, önce hükümete, sonra parti gruplarına, sonra da önerge sahibine söz verilecektir.

Gruplar ile Hükümet adına konuşma süresi 20'şer dakika, önerge sahibi için de 10 dakikadır.

Şimdi, söz sırası Sayın Hükümette ve Hükümet adına, Başbakan Yardımcımız Sayın Bülent Ecevit konuşacaklar; buyurun Sayın Ecevit. (DSP sıralarından ayakta alkışlar, ANAP sıralarından alkışlar)

Süreniz 20 dakika efendim.

BAŞBAKAN YARDIMCISI ve DEVLET BAKANİ BÜLENT ECEVİT (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sözlerime başlarken, Bakanlar Kurulumuz adına, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Ankara Milletvekili Sayın Cemil Çiçek ile 33 arkadaşının rejim tartışmalarıyla ilgili genel görüşme önergelerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sundukları tarih, 16 Mart 1998'dir. Önergede belirtildiği gibi, o günlerde, gerçekten, ülkemizin bir krize, bir bunalıma sürüklenmekte olduğu izlenimini veren belirtiler vardı. Öteden beri puslu havalarda ortaya çıkan kimi kara haber-ciler, ararejim söylentilerini kulaktan kulağa yaymakta, manşetlere yansıtmaktaydılar; kimi politikacalar da, bunalım ortamını kendilerine çıkar sağlayacağı umuduyla körüklemekteydiler. Öyle bir ortamda rejim konusunun Meclis gündemine getirilmesi doğaldı; ancak, önergenin verildiği 16 Mart gününün üstünden 16 gün geçmeden o yapay bunalım ortamı sona erdi ve bunalım kıskırtıcılığı yapanların hevesleri de kursaklarında kaldı.

Önergede, siyasi kriz, neredeyse devlet krizine, demokrasi krizine dönüşecektir kaygısı belirtilmekteydi; fakat, bu kaygının bir kuruntudan ibaret olduğu da ortaya çıktı. O kaygılar, kuruntular, artık geride kaldı, bunalım bulutları dağıldı; böylece, önerge de güncelliğini yitirmiş oldu.

Türkiye, gerçek bunalımı Refahiyol Hükümeti döneminde yaşamıştı; çünkü, laik, demokratik rejim ciddi tehdit altındaydı; başlıca devlet kurumları arasındaki çelişkiler ve kopukluklar da çok tehlikeli ölçülere varmıştı. Fakat, Türkiye, Refahiyol Hükümetinin çöküşüyle, o gerçek ve ciddi bunalımdan demokrasi kesintiye veya kısıntıya uğramaksızın, demokratik hukuk devleti kuralları içinde esenliğe çıkabilmiştir. Böylece, demokrasimiz, ağır bir sınavı başarıyla vererek, erginliğini kanıtlamıştır. Bu başarıda en büyük onur payı da Türkiye Büyük Millet Meclisindedir. (DSP ve ANAP sıralarından alkışlar) Yalnız demokrasimiz değil, demokrasimizin ayrılmaz ögesi olan laiklik de, cumhuriyet tarihinin en ağır sınavından başarıyla çıkmıştır.

Şimdi, hem Hükümet olarak hem de Büyük Millet Meclisi olarak önde gelen bir görevimiz, laikliği sağlam güvencelere kavuşturmaktır. Laikliği sağlam güvencelere kavuşturmanın başta gelen koşulu ise, uygulamada kararlılığı, inançlara saygıyla bütünleştirmektir. 55 inci Cumhuriyet Hükümeti bunun gereklerini yerine getirmektedir; laikliği, ararejim dönemlerinde bile görülmedik bir kararlılıkla uygulamaktadır. Bunu yaparken de içtenlikli dindarların duygularını incitmeye özen göstermektedir.

Kısa sürede hazırlayıp uygulamaya koyduğumuz eğitim reformuyla inanç sömürücülüğünün ve irticanın başlıca kaynağı kurutulmaya başlanmıştır. Tüm devlet kurumlarında da laiklikten sapmalar kararlılıkla önlenmektedir. Hükümet, aynı zamanda, laikliği toplumsal yaşamın her kesiminde güvence altına alacak yasa tasarılarını hazırlayarak Büyük Millet Meclisine, birbiri ardından sunmaktadır. Bu tasarıların, Meclisteki çoğu partiler ve milletvekilleri tarafından desteklenip onaylanması, devlet politikalarında sürekliliği göstermiş olacaktır; çünkü, laikliğin korunması ve kökleşmesi için hazırladığımız tasarılar, önceki Hükümetin katılımıyla alınmış olan Millî Güvenlik Kurulu kararlarının da gereğidir. Şimdi, biz, o dönemde alınan; fakat, uygulanmayan kararların yaşama geçirilmesi için uğraş veriyoruz. Geçen yıl o kararları imzalamış olan eski Hükümet üyelerinin de, tasarılarımızı destekleyerek imzalarına sahip çıkmaları beklenir.